

פרוטוקול מס' 261
מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום א', ט"ז באייר, תשל"ה
(27.4.75) שעה 10.00

נ כ ח ר

חברי הועדה:
ה' יו"ר י. קרגמן
ש. ארליך
ע. אמוראי
י. בדר
י. גולן
צ. גרשוני
א. מלמד
י. פלומין
ג. פת
ד. קורן
ח. קורפו
א. רונן

מוזמנים:
א. אגרון
א. ידין
י. סלמן
א. קסוטו
ת. הקר
- מנכ"ל משרד האוצר
- משנה ליועץ המשפטי לממשלה
- מנהל רשות החכרות הממשלתיות
- יועץ משפטי, משרד האוצר
- לשכת היועץ המשפטי לממשלה

יועץ משפטי לועדה: ג. קיסרון
יועץ כלכלי לועדה: א. פלוג
מזכיר הועדה: י. קירשנר
רשמה: מ. טרלו

- סדר היום:
1. חוק החכרות הממשלתיות, תשל"ה - 1975
 2. תשלום תגמולים לנכי המלחמה בנאצים
 3. משכורת שופטים לשנת 1975

היו"ר י. קרגמן:

אני פותח את הישיבה.

חוק החברות הממשלתיות, תשל"ה - 1975

סעיף 36 - אין הערות.

סעיף 37 - אין הערות.

סעיף 38 - אין הערות.

סעיף 41

מציע להחזיר את ההצעה שמופיעה
בחוקרת הכחולה של הממשלה כלשונה.

א. רונן:

סעיף 41(ג).

זה נמחק בשעתו כי ממילא הדין הוא
כזה.

א. ידין:

אם אנחנו לא כותבים את זה ומחוקקים
חוק חברות מיוחד, אפשר לסעון שזה

א. רונן:

כן פוגע בחוזה.

פה מדובר על פקיעת כהונתו.

א. ידין:

צריך לדעת שזה לא פוגע בחוזה
אבל זה צריך להיות ברור.

א. רונן:

מציע שזה יהיה בתקנות.

היו"ר י. קרגמן:

חוק החוזים לא מכסה. אם יש לו
חוזה עם החברה ובו הניחו שאם הוא
לא מאושר ע"י השר הממונה, זה כן יכול לפגוע בזכויות לפי
החוזה.

א. רונן:

אנחנו ויתרנו על זה. מביאים את
החוזה בעצמו.

א. ידין:

סעיף 42 - אין הערות.

סעיף 43

מציע למחוק את (א).

א. רונן:

סעיף 43(ג) יכול להכנס ל-43(א).

ה ו ח ל ט

הצעת חה"כ רונן לא התקבלה .

סעיף 43(ג)

מציע להוסיף סעיף (6) שידבר על כללים של שר האוצר גם על ביטול

א. רונן:

מינוי .

יש על זה סעיף .

א. ידיון:

אפשר בסעיף (ג) (1) לכתוב: "דרכי המינוי וביטולו..."

היו"ר י. קרגמן:

ה ו ח ל ט

לקבל את התיקון של חה"כ רונן

סעיף 46

להצעת חה"כ שובל, ייקבעו כללים וזה יובא לאישור ועדת הכספים

י. סלמן:

ואז אפשר יהיה להציע את זה .

מדוע סעיף (ג) (4) לא הוכלל בסעיף 46 .

ג. פת:

אפשר להוסיף את זה .

היו"ר י. קרגמן:

מציע שהמינוי יהיה אישי .

י. פלומין:

זה מסובך מאד. ההתקשרות היא עם פירמה. יש התמחויות ושונות בפירמה מסוים על בסיס אידיאולוגי אלא

י. סלמן:

אחת. לא מתקשרים עם עו"ד ההתקשרות היא עם משרד .

תומך בזה .

י. בדר:

מדוע ההתקשרות צריכה להיות עם פירמה?

היו"ר י. קרגמן:

פלומין כולל את ההצעה שלו גם לגבי רואה חשבון וגם לגבי עו"ד .

י. סלמן:

מסעיף 43 עד 46 ועד בכלל. כל מה שקשור לגבי מינוי רואה חשבון ויועץ משפטי. לאור פרשיות ההווה, אולי כדאי שיהיה אישי .

לא כתוב כאן פירמה אלא רואה חשבון כשיר .

היו"ר י. קרגמן:

י. בדר:
יש לנו נסיון לגבי צים. מינו שם פירמה של רואי חשבון, והענין הועבר לרואה חשבון שהעביר את זה לעוזרו שאיננו רואה חשבון. ~~מה שיחזיק~~ - יצא. אני זוכר גם פרשה בים המלח, קיבלנו טיוטה שהיתה סקנדל מבחינה משפטית. היועץ המשפטי היה אמנם חשוב מאד אך החוזה היה איום. ענין ג'ימי לוי, כאשר השר לא רצה לסמוך על היועץ המשפטי במשרדו ומינה עורך-דין שיעשה חוזים על סמך חוזים אלה ביקש אחר-כך היועץ המשפטי צו ביניים. בית המשפט העליון הודיע שאינו מבין את ההסכם.

אני בעד הצעת חה"כ פלומין.

י. גולן:
את הצעת חה"כ פלומין אי אפשר לקבל כי אז מבטלים את רוח הסעיף הזה. אם יש פירמה שאחד משותפיה ייבחר לכנסת, אי אפשר יהיה להתקשר עם השותף השני. זה מבטל את רוח הדברים.

א. רונן:
לא צריך לבלבל בין האחריות האישית של מי שממלא את התפקיד הזה ובין צורת החלוקה בין הגופים וממלאי התפקידים. הבעיה של חה"כ בדר לא נפתרת ע"י הצעתו. השאלה היא מי אחראי; אם הפירמה אחראית או האיש שעסק בזה אחראי. מצד שני, האספקט השני הוא של החלוקה. אם יש פירמה של כמה עורכי-דין ועורך דין אחד, איך מחלקים בין הפירמות. איננו זכולים לפתור את זה בחוק. שר האוצר ושר המשפטים יקבעו כללים שיבואו לועדה ואז נדון בזה.

ח. קורפן:
האם צריך למנות פירמה כיועץ משפטי או למנות מינוי אישי. אני חושב שכדאי להצביע באופן אישי על היועץ המשפטי.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חה"כ בדר על מינוי אישי - 3
בעד הנוסח הקיים - הרוב

ח. קורפן:
מבקש להוסיף: חבר כנסת לא יהיה בעל מניות בחברה שמיעצת לחברה ממשלתי.

סעיף 48

א. רונן:
אני הצעתי שהמבקר יהיה כפוף ליו"ר הדירקטוריון. אם הצעתי לא תתקבל, אני מציע שגם נמחק את זה שהוא כפוף למנהל הכללי, אז הדירקטוריון יקבע את התפקידים והוא יגיש את הדו"חות לדירקטוריון.

היו"ר י. קרגמן:
חברי הועדה אמרו שהמנכ"ל צריך לקבל דיווח מהמבקר הפנימי. הצענו שהוא יהיה כפוף למנכ"ל ולדירקטוריון. לדעתי על המנכ"ל לדעת מן קורה, לכן הוא צריך לדווח לו.

מסכים לדעת היו"ר שהמבקר הפנימי צריך להיות כפוף למנכ"ל.

י. סלמן:

ש. ארליך:- אני בעד זה שלמנכ"ל יהיו סמכויות המבקר הפנימי הוא פקיד בחברה והוא צריך להיות כפוף למנכ"ל כמו כל הפקידים. אני נגד זה שאדם יהיה כפוף לחצי מניין אנשים.

ה צ ב ע ה

- 3 - בעד ההצעה שהמבקר הפנימי יהיה כפוף רק ליו"ר הדירקטוריון
 - 1 - בעד ההצעה שהמבקר הפנימי יהיה כפוף רק למנכ"ל
 - הרוב בעד הנוסח הקיים
- הוחלט: לאשר את נוסח סעיף 48.

סעיף 49

י. בדר: חסרה ההשתתפות של הרשות באסיפה הכללית.

ה ו ח ל ט

לכלול את הצעת חה"כ בדר בסעיף 49.

סעיף 57

י. בדר: הסעיף לא מוצא חן בעיני. יש כאן כמה בעיות. הוא כולל חברות בהן יש לממשלה קצת מניות אפילו כאלה שלא נותנות זכות הצבעה, ועד לחברות בהן יש לממשלה רוב מכריע. להכניס את הכל לקלחת אחת, נראה לי לא מתאים. צריך לבנות את זה כך: מה לא יכול על חברה כזאת. אין כאן מעמד לוועדת הכספים. האם חבר-כנסת יכול להיות מנהל בחברה כזאת?

א. ידין: לא.

י. בדר: הוא יכול להיות רואה חשבון ויועץ משפטי. אולי צריך לחזור להנדל בין חברה בה יש לממשלה אינטרס ניכר ולהנדל בין הדברים. צריך לקבוע בכל מקרה בו אין שר ממונה, יהיה שר האוצר הממונה.

לדעתי צריך לכתוב את הסעיף מחדש. אין לי כרגע הצעה. אני מבקש שיביאו לנו הצעה נוספת או שתהיה ועדת משנה שתביע הצעה.

ח. קרפון:
מה הכוונה כאשר אומרים שסעיפים 5 ו-6 יחולו לענין של חברה מעורבת. האם יהיה שר אחראי?

א. ידין:
אשר לשאלת חה"כ בדר ואחרים, הסעיף מדבר על חברה מעורבת והיא מוגדרת בתור חברה שיש לממשלה מניות הצבעה או זכות למניות מנהלות. בנוגע לחברה מעורבת, יש רעיון אחד: שהמדינה רוצה את חלקה להבטיח ולפקח עליו כמו שהיא עושה בחברה ממשלתית בה יש לה רוב. אבל היא לא רוצה יותר להכנס לתוך עניני החברה כי זו חברה שהרוב בה לא ממשלתי.

מכאן בא המבקר של הסעיפים שנזכרים בפסקאות 1 - 5.
אפשר לומר שחוק זה לא יחול זולת הסעיפים האלה, אבל זה אותו דבר מבחינה משפטית.

כאשר מייסדים חברה שיש לממשלה בה פחות משליטה, צריך להודיע לוועדת הכספים ולמנות שר ממונה כמו שעושים בחברה ממשלתית שהמדינה שולטת בה. אותו דבר כאשר הופכים חברה שאיננה מעורבת לחברה מעורבת ע"י זה שקונים בה מניות שלא מגיעות עד מחצית. סעיף 8 חל בנוגע לחברות ממשלתיות ויחול גם כאן. אותו דבר בנוגע לבחירת מניות - סעיף 13.

בפסקא (4) נזכר סעיף 49, זה צריך להיות 49(א) ו-49(ג). איננו רוצים לחייב חברה שהיא ברובה לא ממשלתית, להודיע והו'. הייתי מציע לכתוב במקום סעיף 49 סעיף 49(א) ו-49(ג). (ב) זו התערבות בעניני החברה. אותו דבר חל בפסקא (5). מתוך סמכויות הרשות רשמנו כמה פסקאות שאחרי עיון נוסף נדמה שגם הן יותר מדי נכנסות לתוך עניני החברה ואחרי עיון נוסף רוצים למחוק חלק מהפסקאות האלה ולהחיל על החברה המעורבת את 53(1), 54 ו-55(ב).
ב-54 יש צורך בסייג נוסף כדי לא לתת לממשלה את האפשרות לעיין ברשומות החברה ובמסמכיה. היתה בזה יותר מדי התערבות בעניני החברה. יש למדינה פיקוח על מה שנוגע לה. הדירקטור מטעם המדינה צריך לדווח אותו דיווח, מלבד זה משאירים את החברה בתור חברה עצמאית ולא מתערבים בענין התערבות נוספת.

י. פלומין:
חברה יכולה להפוך לחברה מעורבת אם המדינה קונה מניה אחת בכורסה שהיא עם זכות הצבעה. צריך לקבוע תחום מינימום מה זאת חברה מעורבת, או לעשות שתי מסגרות של חברות מעורבות עד 25% ומ-25%. את סעיף (ב) אינני מביין.

א. מלמד:
מסכים לדעת חה"כ פלומין לגבי המקרה הקיצוני. אבל יש מקרה הפוך. למשל חברה כמו צי"ם או מקורות שרוב ההון הוא ממשלתי. אח אני רוצה לתת אפשרות חוקית לממשלה, שעל אף החוזים הקיימים יכולה הממשלה לפנות לשותפים ולומר, או שמשנים את המצב הקיים או שהיא הופכת לחברה ממשלתית גם אם אין 50% לממשלה.

ח. קורפּו:

אי אפשר לקחת כמות מקרית ולקבוע אותה כחברה מעורבת. סעיף קטן (ב)

לא נראה לי בכלל.

יתכן שחברה ממשלתית תקים חברת בת שלא תהיה ממשלתית אלא מעורבת. יכול גם להיות מצב הפוך. איזה חוקים יחולו?

א. אגמון:

אני רוצה להתייחס לדברי חה"כ בדר פלומין ואחרים. נדמה לי שהועדה הולכת כאן לקיצוניות כל כך גדולה, שבחברה כמו בישראל, שהממשלה מעורבת לפעמים זמנית בכל כך הרבה עניינים, לא ניתן לחיות לפי זה. לפעמים החשב הכללי רוכש מניות על חשבון חוב, שזה 2% - 5% מהון המניות של החברה. לפי זה צריך יהיה ללכת לממשלה לקבל החלטה ולבוא לוועדת הכספים וכו'. מה שיצא הוא, שלא נוכל לקנות מניות כאלה שהם לטובת העניין, כי לא כל החברות ירצו - ע"י זה שהוא מוכר לממשלה כמה אחוזים - להפך לחברה ממשלתית. זה לא אינטרס של הממשלה ולא של החברה. נדמה לי שבחיים יש מושגים מקובלים.

בהצעה שבחברת הכחולה היה המושג של 26%. מה שכתוב זה נכון אם מגדירים חברה מעורבת כחברה שבה לממשלה יש 26% ומעלה.

י. פלומין:

יש מקרים מיוחדים שגם פחות מזה יחולו הכללים, כשיש לממשלה אינטרס

מיוחד.

א. אגמון:

רק במקרים מיוחדים.

מציע לחזור להצעה המקורית, חברה שיש לממשלה בה 26% - 50%.

י. סלמן:

אני רוצה להסביר את השתלשלות העניין. בשלב הראשון היתה חלוקה שאמרה חברה ממשלתית היא חברה בה יש לממשלה מעל 50%. חברה שלובה בה יש לממשלה 26% עד 50%. הקשר עם החברה הוא באמצעות הדירקטורים נציגי הממשלה. כל הנורמות שהחוק קבע לגבי התנהגותם של דירקטורים, דרך המינוי שלהם וההודעה שלהם. הם חייבים להתנהג לפי הנורמות שקבע החוק.

אם מתמנה דירקטור בחברה מעורבת, הוא לא יכול להיות שר או סגן שר ולא חבר-כנסת, הוא מתמנה כפי שהממשלה ממנה. איננו רוצים לשחרר חברה שלממשלה יש בה פחות מ-26% אלא להחיל את כל הנורמות שחלות על הדירקטורים נציגי הממשלה.

א. אגמון:

את הנורמות אפשר להשאיר, רק את הפרוצדורה צריך לשנות.

י. סלמן:
הועדה יכולה לומר שאם יש לממשלה פחות מ-26%, לא תצטרך להתקבל החלטת ממשלה והכללים לא יחולו.

א. קסוטו:
שר המשפטים אמר שכל חברה שאין לממשלה בה 50% איננה חברה ממשלתית והוראות חוק זה לא יחול אלא באמצעות הדירקטור. אין מקום להבחין בין 26% או אחר. נוסף לכך יש כמה חברות שלמרות שלממשלה יש בהן 50% או פחות, יש ענין שהוראות החוק יחולו עליהן. יש חברות עירוניות משותפות, או חברות כמו מקורות, שעליהן ההוראות של החוק יחולו. זו קונצפציה שאם אנחנו רוצים לשמור אותה צריך לחזור לחברה מעורבת, שלובה, ולהגדיר את כל הנושא מחדש. אני חושב שהסעיפים שפרופ' ידין ביקש לתקן, לא מופיעים כדיון של ועדת הכספים. צריך לקבל אחת משתי התפישות:

או שבמקרה שקונים מניה, או החשב הכללי עושה פעולה, הפעולה היא לפי חוק נכסי המדינה, או שצריך לחזור ולהגיד על מה צריך לפקח.

א. רונן:
בחברות בהן יש לממשלה לפחות דירקטור אחד, ועד 50%, כל הכללים צריכים לבוא לביטוי. נוסף לזה יש חברות שהן לא ממשלתיות אבל יש לממשלה אינטרס בהן. צריך לשמור על האינטרסים המיוחדים. את זה צריך לנסח בשני סעיפים.

ח. קורפן:
הכוונה איננה רק אם יש דירקטור אחד אלא אם חלות עליו המגבלות.

היו"ר י. קרנמן:
סיכמנו שחברה בה לממשלה אין שליטה אבל יש לה נציגים שלה, החוק חל על שליחי הממשלה.

י. סלמן:
מפנה לסעיף 57(א)(4). הניסוח עוד יובא.

א. ידין:
מוכן להביא נוסח.

י. פלומיין:
יכול להיות שחברה תהיה חברה ממשלתית וגם מעורבת. צריך להבהיר שבמקרה כזה חלים עליה הוראות של חברה ממשלתית ולא הוראות של חברה מעורבת.

א. ידין:
כבר תיקנו את ההגדרה של חברה מעורבת.

אינני מבין את כוונת סעיף (ב).

י. בדר:

מוכן למחוק את הסעיף (ב).

י. סלמן:

בפקודת החברות אין הכחנה בין חברת בת ואחרת. כל חברה היא חברה ופועלת לפי פקודת החברות. לא חשובים יחסי הקדבה ביניהם. למשל צי"ם היא חברת בת של החברה לישראל. אם לחברה ליש ראל יש 10 מניות בחברה היא מגדירה את זה כחברת בת, אבל מבחינה משפטית אין לזה משמעות. בפקודת החברות אין מושג של חברת בת. כל חברה עומדת ברשות עצמה.

ה ו ח ל ט

למחוק את סעיף 57(ב).

סעיף 62

מציע לכתוב: אין בהוראות לפי סעיף זה כדי להגביל סמכויות

י. בדר:

של ועדת הכספים של הכנסת.

זה היה כך כל השנים, זה צריך להיות בידיעת הועדה.

היו"ר י. קרגמן:

ישנן פעולות של המדינה שהיא עושה את זה עם שותפים, והשותפים לא מסכימים שהפעולות האלה ייוודעו למי שהוא חוץ מהאנשים שאתם פועלים. יש נושאים שנידונו בוועדת הכספים ומצאו את דרכם לעתונות. צריך למצוא דרך להטיל את האחריות על הממשלה בלבד. באותם המקרים החריגים כאשר זו החלטה של הממשלה, ההחלטה עומדת לביקורת מבקר המדינה.

א. קוטו:

מבקר המדינה מכיא את הדברים בפני ועדת הביקורת של הכנסת. זה עוד לא הודלף. במילא מבקר המדינה יודע. מבקר המדינה איננו רשאי להעלים דברים מהועדה.

היו"ר י. קרגמן:

דו"ח מערכת הבטחון, עם כל החומרות

מובא.

אין שום כוונה למנוע את ההודעה מועדת הכספים. הכוונה היא שלא

א. קוטו:

תהיה הוראה מחייבת בחוק.

אנחנו יכולים לקבל החלטה פנימית מוסכמת עם הממשלה שלא יהיה כתוב פה שהדברים מובאים לוועדת הכספים. אותי זה מספק. החוק הזה

היו"ר י. קרגמן:

מתפרסם.

א. רונן:

אני מסכים שיש דברים שהממשלה צריכה לעשות ולא להראות. אני מסכים שהועדה צריכה לעשות דברים ולא להראות. ההנמקה של מר קסוטו היתה לגופו של העניין, להבאת העניין לוועדת הכספים. אחר-כך היתה הסכמה שתהיה הבאה אבל לא נכתוב את זה. אני לא חושב שמה שיפגע זה מה שיהיה כתוב בחוק; אלא מה שיתפרסם או לא יתפרסם. גם אם החוק נשאר כמו שהוא, ואם משהו יודלף מהממשלה או ממקום אחר, זה מה שיפגע. אינני מקבל את הצעת חה"כ בדר.

י. בדר:

אני לא מציע להוסיף סמכויות לוועדת הכספים אלא מציע שמה שיש

לה, לא יקחו ממנה.

א. רונן:

הסעיף הזה לא יגרע מסמכויות קיימות מחוק.

אני רוצה, שהחלטת הממשלה, שחברה מסוימת לא יחולו עליה הוראות אלה, והיא פטורה מאישור, זה יהיה באישור ועדת הכספים. הממשלה תפטור את עצמה מחובת דיווח שוטף אבל אני רוצה על זה את אישור ועדת הכספים.

י. פלומין:

הממשלה יכולה להחליט שהוראות סעיף 7 ו-8 לא חלות על הממשלה, אבל ועדת הכספים נשארת עם הסמכויות שלה. אז לוועדת הכספים יש סמכויות אבל לא בעניינים אלה ואלה.

בעקבות הצעת חה"כ רונן, שהחלטה תהיה באישור הועדה, אני מציע לשקול ועדה או ועדת משנה לענייני תקציב הבטחון, שתדון בזה.

ח. קורפו:

מציע לכתוב: הממשלה, באישור ועדת הכספים, החליטה....

א. מלמד:

מי שאומר שלא יהיה פיקוח פרלמנטרי, טועה. עצם העניין שמכניסים את מבקר המדינה, זה אומר שועדה לענייני ביקורת תהיה בתוך העניינים.

אני מקבל את הנימוק של קסוטו שלא צריך להיות כתוב בחוק אבל יהיה פוסכם שבמקרה כזה שר האוצר יודיע לוועדה. אני מסתפק בידיעה.

א. אגרון:

מגבית החרום היא דבר לא פחות חשוב מזה. את הכל נביא אליכם. אל תכתבו דבר שיהרוס את העניין מלכתחילה. אני מציע שתהיה הסכמה שכל דבר כזה יובא לידיעת הועדה או לאישור הועדה, אבל שלא יהיה כתוב כאן. תהיה הבנה בינינו שאנחנו נביא את הדברים החמורים לכאן. אם יהיו לנו מקרים כאלה, נביא את זה כצורה של הסכם שנכבד אותו.

ע. אמוראי:
יש כאן שתי בעיות. אנחנו נקלעים
כ"ן הצורך לסגור את הפיקוח שזה
הגורם החשוב ביותר בהשפעת ועדת הכספים, גורם מצטבר שגורם
הרתעה. מצד שני זה יכול אי פעם לדלוף ולגרום בעיות.
כמו שכתבתי בענין של החברה הלאומית, אם אני מצטט נכון,
אמר שם מר זינשטיין, שמה שהגורמים האלה רוצים, הוא שהענינים
לא יובאו תחת ביקורת המוסדות הפרלמנטריים. אם כך, מדוע
הנוסחה של רונן לא עונה לזה?

י. פלומין:
קשה לקבוע כאן עקרון שהממשלה
רשאית לקבוע את התנאים באישור ועדת
הכספים - המסגרות עליהן לא יחולו הוראות חוק זה.

י. בדר:
הענין הוא קונסטרוקציוני בעל
חשיבות עקרונית ביותר. הבעיה היא
אם אפשר במדינה, ע"י חוק, להגביל סמכות פיקוח של הכנסת.
עובדה שאנחנו מגבילים את עצמנו. באופן תאורטי אנחנו יכולים
לדרוש כל אינפורמציה כשדנים בתקציב הבטחון. ועדת הכספים
עמדה במבחן במשך 27 שנים. קבענו שרק מפלגות מסוימות יושבות
באותן ועדות. אני מציע לכתוב: הוראות על פי סעיף זה אין
בהן כדי לגרוא מסמכות ועדת הכספים של הכנסת.

א. רונן:
אני לא הולך בקו של בדר. יש 130
חברות ממשלתיות, אני חושב שאפשר
לקבל את הצעת חה"כ פלומין והצעתי.

ג. פת:
מציע שייכתב שהממשלה, באישור ועדת
הכספים, רשאית לקבוע תקנות, שלפיהן
הוראות חוק זה, כולן או מקצתן..... הממשלה תתקן תקנות
באישור ועדת הכספים.

א. קוטו:
אנחנו מציעים שזה יהיה כתוב בחוק
במקום בתקנות.

היו"ר י. קרגמן:
מציע להחליט שהוסכם עם שר האוצר
כי כל פרטי ההחלטות הנובעות
מסעיף 62 יובאו על פרטיהם לוועדה.

ג. פת:
זה מוכן מאליו שכל דבר צריך לכוא
לוועדת הכספים.

היו"ר י. קרגמן:
זה יסוכם ע"י החלטה של הוועדה
בהסכמת שר האוצר וזה לא יוזכר
בחוק.

א. רונן:
פתקן את הצעתי: הממשלה, באישור
הוועדה או מי שהוסמך על-ידה....

- י. פלומין:
מבקר המדינה ידע על העניין.
- א. קסוטו:
סעיף 63 משאיר את המצב הקיים
היום. לפי חוק מבקר המדינה
יש חברות שהוא מבקר ויש חברות שהוא לא מבקר.
- י. בדר:
הוא מבקר כל חברה שהוא רוצה, הוא
רשאי לעשות זאת.
- היו"ר י. קרגמן:
ההחלטה אומרת שזה לא ייזכר בחוק
אלא שזה יחייב את שר האוצר
ואת שר הבטחון להביא כל דבר לוועדה.
- ג. פת:
אני מעוניין באישור ועדת הכספים
לתקנות.
- א. אגרון:
מה שאתה רוצה לכתוב בתקנות, אי
אפשר לכתוב.
- י. בדר:
מציע: אין החלטה לפי סעיף משנה (א)
באה לגרוע מסמכויות ועדת הכספים
של הכנסת.
- ח. קורפן:
אולי נכתוב שהוועדה רשאית לפטור
את הממשלה....
- היו"ר י. קרגמן:
מציע לגבי סעיף זה לשמוע את
שר האוצר.
- ה ו ח ל ט
- לא לסכם סעיף 62 ולהזמין את שר האוצר.
-
- סעיף 68
- י. בדר:
לגבי סעיף (ב), לפרות הכתוב פה
לא נגרש חבר כנסת שהוא כבר דירקטור.
- א. אפרת:
מציע לקבוע תקופה של שנה.
- מ. ארנס:
מציע שלושה חודשים.

מוכן להצטרף לדעת חה"כ ארנס.

ח. קורפּו:

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חה"כ בדר - 1
נגדה - הרוב

בעד הצעת חה"כ ארנס - 1
נגדה - הרוב

בעד הצעה כלשונה, עד
סוף הקדנציה של הכנסת
השמינית - 8

--

בדו"ח של ועדת ברק יש מושג של
מניות הכנסה, הם הושמטו פה.

ח. קורפּו:

יש מניות שמקנות רווחים בלי זכות
הצבעה.

י. פלומין:

אם הממשלה יכולה להשקיע רק בשביל
רווחים, אני רוצה להסתייג מזה.

ח. קורפּו:

אפשר להחזיר את העקרון שהיה
בחברת הכחולה.

היו"ר י. קרגמן:

לענין מסמכי היסוד אני מציע
להוסיף להגדרה את החלטות הממשלה.

ח. קורפּו:

לגבי הענין של היועץ המשפטי לחברה
או רואה החשבון, אני מציע שלא חבר-כנסת, ולא רואה חשבון
יהיה בעל מנייה בחברה שהיא של רואי-חשבון, וכך גם לגבי
עורכי-דין.

אני לא מוכן להרחיק לכת עד כדי
כך.

היו"ר י. קרגמן:

אפשר להוסיף: שהוא בעל השליטה
בחברה.

י. פלומין:

זה מורכב להגדיר את בעל השליטה.

י. סלמן:

בסעיף 19(ב) כתוב שדירקטור צריך
להודיע על פגיעה בחוק או בטוהר
המידות. אחר-כך כתוב או ליקוי או כיו"ב. בסוף יש סנקציה
פלילית. אנחנו מציעים למחוק את המלים "או כיוצא באלה".

א. ידין:

היו"ר י. קרגמן:

סיימנו את הדיון בחוק, פרט
לסעיף 62 שלגביו נשמע את שר האוצר.

א. אגמון:

שר האוצר יבוא לבקש ררויזיה בסעיף 5.

ח. קורפו:

יותר לחבר-כנסת לכהן כדירקטור
בחברה ממשלתית מטעם ההסתדרות?

י. סלמן:

ההערה של ח"כ קורפו נכונה. אם
ההסתדרות ממנה אותו, הוא יכול

להיות דירקטור.

היו"ר י. קרגמן:

זה יכול להיות מטעם ההסתדרות,
מטעם עיריה או התאחדות בעלי-תעשייה

או מי שהוא אחר.

הצעה בענין משכורת שופטים לשנת 1975

י. בדר:

אני מביא הצעה של ועדת המשנה
לעניני השכר.

ועדת הכספים החליטה שיש לשפר
את משכורות השופטים. הועדה קיבלה אינפורמציה שהמשלה
תגיש הצעה. אבל משיחות ידוע לנו שהם רוצים להתחיל
בסנקציות ויפסיקו לאשר פקודות מעצר. אני לא יכול למנוע
מהם להפעיל סנקציות, אבל לדעתי ולדעת חברי ועדת המשנה
צריך לומר שאיננו יכולים עכשיו לקבוע את השכר, אבל נעשה
את מה שאפשר לעשות. יש שורה של תוספות אצל השופטים
שאינן חייבות היום במס הכנסה: תוספות אלה משפיעות באופן
ניכר על השכר נטו. אם אנחנו רוצים להוסיף יותר שכר כדי
להוסיף היום סכום של 130 ל"י, אנחנו מוכרחים להוסיף להם
אלף ל"י. איננו יכולים היום לתת תוספת. אמרנו שניתן
לשופטים תוספת חד-פעמית ותחליטו שהיא פטורה ממס הכנסה.
אבל אי אפשר היום להחליט בוועדת הכספים, שתוספת שכר פטורה
ממס הכנסה? יש הרבה דברים לא בריאים כבר היום במשכורות
השופטים. מטורים ממס הכנסה. אנחנו כאן במצב מסובך.
הם הגישו את דרישותיהם בראשית ינואר. אנחנו קבענו תוספת
שכר לשנת 1974, הם הודיעו שאינם מקבלים אותה.

כדי שהועדה כולה לא תעמוד במצב
שבגלל רצונה הרע או ההשחיות, הופעלו סנקציות - דרושה
החלטה.

ע. אמוראי:

דברי ד"ר בדר מקובלים עלי וגם
כוונתו. מודע אני לבזיון שעלול
להיגרם אם השופטים יתחילו בסנקציות. הרמז שיש במשפט הראשון
של ההצעה אינו נראה לי מספיק. אני חושש שזה לא ייראה
בעיניהם. אני מציע לנסח כך: ועדת הכספים מודעת לעובדה
שמאז 1972 חלה נסיגה יחסית וריאלית במשכורתם של השופטים
בישראל.

י. בדר: מאז הועלה השכר פעמיים.

ע. אמוראי: אמרתי יחסית וריאלית; מי שהוא יכול לחלוק על הריאלית אבל על היחסית אי אפשר לחלוק.

הועדה בדעה שיש לשפר את משכורות השופטים כך שדבר זה יתוקן.

אני בעד זה שלשופטים תהיה הרמה הגבוהה ביותר של משכורת בשירות הציבורי. אני בעד זה שהמשכורות יתוקנו גם בשם לב ליחסיות.

צ. גרשוני: אני מוחה על הצורה שבישיבה מודיעים שלא מסכמים, ואחר-כך מביאים סיכום לוועדת הכספים.

על יסוד האינפורמציה שקיבלתי מחברי ועדת הכספים הותיקים, אני מבין שאנחנו עומדים בפני סכנה ממשית של נקיטת אמצעים מצד השופטים, מפני שבצדק, או לא בצדק, עוד לא גמרו את הבירור. זה לא נעים למדינת ישראל. לא צריך לתת להם תשובה שדוחה את העניין לחודשיים.

אני מציע שאנחנו נאמר שאנחנו רוצים להגדיל את השכר שלהם ולא לדחות את זה לחודשיים.

היו"ר י. קרגמן: אנחנו רוצים שמשכורתו של השופט תהיה משכורת הולמת לתפקידו ולמעמדו בחברה ובשפיטה.

אנחנו יכולים לקבוע נטו. צריך לומר להם שלא נמשוך את העניין. כאשר יונח החוק על שולחן הכנסת, נדון בו גם כלפי השופטים. אני בעד זה שנבנה להם שכר במשכורת גבוהה מזו שיש להם כעת, אבל בכפיפות לחוק של המסים. את זה צריך להגיד להם.

מציע לאשר את ההצעה שהובאה ע"י חה"כ בדר, ולומר להם שאנחנו רוצים לתקן את משכורתם כאשר יונח החוק החדש על פי המלצות ועדת בן-שחר.

ג. קיטרון: אולי נכתוב שזה יהיה מ-1 לאפריל.

א. מלמד: הייתי בעד ההחלטה שהוצעה. בינתיים נפגשתי עם שני שופטים מחוזיים ונאמר לי שהם דוחים את זה כי לא מספק אותם.

יש שלוש אפשרויות:

א. שניתן להם מקדמה רצינית,

ב. נקבל את הצעת חה"כ אמוראי,

ג. נאמר להם שיקבלו א"ל"י נטו אבל זה ייכנס לתוקפו החל מתחולת החוק החדש של בן-שחר.

י. פלומין: מבחינה טקטית, אם נגביל את זה בתאריך זה עדיף. אפשר להוסיף: לא יאוחר מ-30 במאי 1975. כמידה ועד 30.5 לא תהיה הצעת חוק, נצטרך להחליט בלי הצעת החוק. איננו יודעים איך יהיה החוק אחרי שלוש הקריאות.

היו"ר י. קרגמן: לא נוכל לקבל החלטות ולצוות על מס הכנסה שיתן להם הנחות. כיום שהחוק יוגש על שולחן הכנסת, נדון בעניין.

י. פלומין: לא טוב שהמלצה תהיה רטרואקטיבית אבל צריכה להיות התייחסות ל-1 לאפריל.

היו"ר י. קרגמן: נחליט שזה יהיה רטרואקטיבי מ-1.4.75. נניח שב-1.4 יהיו שעורי המס כפי שהם היום, נכנה את התוספת מאפריל עד יולי לפי שעורי מס קודמים ומיולי לפי זה.

ג. קיטרון: הועדה יכולה להגיד שכאשר תונח הצעת החוק על שולחן הכנסת, היא תדון כמשכורות השופטים לשנת 1975. יתכן שהיא תחליט שמ-1.4 עד יולי זה יהיה יותר גבוה ואחר-כך פחו.

ה ו ח ל ט

ועדת הכספים בדעה שיש לשפר את המשכורות של השופטים. הועדה קבלה אינפורמציה שבחודש מאי תגיש הממשלה הצעה לתיקון פקודת מס הכנסה בעקבות המלצות ועדת בן-שחר. פרטי ההצעה עדיין לא ידועים ואף לא ידוע תאריך תחילת החוק שתציע הממשלה. כמצב זה נאלצת הוועדה לדחות את סיכומיה והיא תסכם את החלטותיה בעניין משכורת השופטים, הדיינים והקאזים לתקופה המתחילה ב-1.4.75 לכשתוגש לכנסת הצעת-החוק.

תשלום תגמולים לנכי המלחמה בנאצים

ה ו ח ל ט

לאשר הגדלת תגמולים לנכי המלחמה בנאצים כפי שאושר לנכי צה"ל.

הישיבה נסתיימה בשעה 13.00